

EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA

ETIKAI KÓDEX

2014.

Záró rendelkezések

Jelen Etikai Kódexet az Eötvös József Főiskola Szenátusa 2014. január 27-i hatállyal az **1/2014. számú határozatával** fogadta el.

AZ EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA ETIKAI KÓDEXE

Preambulum

Az Etikai Kódex célja, hogy igazodási pontokat nyújtson az Eötvös József Főiskola polgárai (oktatók, kutatók, hallgatók), valamint külső partnerei számára. A Kódex megalkotásához zsinórmértékként szolgál a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. (Kjt), a Nemzeti Köznevelési törvény 2011. évi CXCV. tv., a 2011. évi CCIV. tv. Nemzeti Felsőoktatásról szóló törvény, valamint az Eötvös József Főiskola fenti jogszabályokra épülő belső szabályzatai, a társadalmi elvárások (továbbiakban Kódex).

Bevezető

Az oktatás, kutatás, nevelés és az irányítás felelős etikai cselekvés. Az intézmény törekszik a tudatos, a társadalmi normákat figyelembe vevő erkölcsi értékek továbbítására, átadására. Az Etikai Kódex azokat az íratlan, de közmegegyezéssel elfogadott etikai normákat szabályozza, melyek mindig időszerűek. Az egységes értékrend írásba foglalása az intézmény egész működésével kapcsolatban mások számára bizalmat ad, korrekt és társadalmilag is kívánatos magatartást, illetve működést feltételez.

Jelen Etikai Kódex annak kifejeződése, hogy az Eötvös József Főiskola vezetése felismerte a szakmai önszabályozásból adódó felelősségét, mely felelősség túlmutat a jogszabályokban megtestesülő társadalmi normákon. A Kódex elfogadásával a Főiskola polgárai kinyilvánítják azon céljukat, hogy az oktatási, szakmai tevékenységeiket az etikai elvárásoknak megfelelően kívánják végezni, különösen, hogy

- együttműködésüket a szakmaiság, kölcsönös bizalom, az egymás iránti jóhiszeműség és a segítőkészség vezérli,
- oktatás és kutatás során a kölcsönös tiszteletadás, munkafegyelem és példamutatás jellemzi minden oktatónkat,
- a hallgatói munka értékelése során az igazságosság, egyenlő elbírálás szempontrendszerre építve érvényesül,
- az információkezelés bizalmasságának és a titoktartásnak a betartása, illetve betartatására törekszünk,
- döntéseinknél törekszünk a legteljesebb kompromisszumra és toleranciára.

A Kódex kötelező érvényű, annak betartására és betartatására az intézmény vezetése külön gondot fordít.

Az Etikai Kódex hatálya

A Kódex hatály kiterjed a Főiskola valamennyi polgárára (oktató, kutató és nem oktató közalkalmazottaira, hallgatóira, valamint oktatási és egyéb feladatokat nem közalkalmazotti jogviszony alapján ellátó személyekre), tekintet nélkül állampolgárságukra.

Etikai irányelvek

Az Eötvös József Főiskola polgára

- tartsa tiszteletben mások emberi méltóságát,
- viseljen felelősséget a Főiskola vagyontárgyai rendeltetésszerű használatáért és megóvásáért,
- más munkáját és eredményét becsülje meg,
- legyen tudatában annak, hogy nyilvános – Eötvös József Főiskolán belüli vagy kívüli – megnyilatkozásaiban a Főiskolát képviseli. Az Főiskolát érintő ügyekben csak saját kompetenciájának körére kiterjedően az intézmény érdekeit szem előtt tartva, felelősségteljes módon nyilatkozzon a nyilvánosság előtt. A Főiskola nevében a főiskola egészét érintő kérdésekben a médiának a rektor, a főtitkár, illetve a rektor által kijelölt vezető adhat tájékoztatást,
- kerülje el a korábbi ismertségből eredő előnyös vagy hátrányos elbírálást, valamint bárminemű megkülönböztetést, ne kényszerítsen ki anyagi vagy más egyéb szolgáltatást,
- szakmai előmenetel érdekében nem ajánljon fel és ne kérjen, fogadjon el anyagi vagy más egyéb szolgáltatást,
- csak olyan feladat elvégzésére használja fel az intézmény infrastruktúráját, amelyről közvetlen felettesének tudomása van és azzal egyetért,
- törekedjen az intézmény közmegebecsülésének megóvására és növelésére, tartózkodnia kell minden olyan megnyilvánulástól, amely a Főiskola tekintélyének csorbítására alkalmas,
- a Főiskolán belül és területén kívül az intézmény társadalmi megebecsüléséhez méltó módon kell, hogy viselkedjen,
- a tevékenysége során tudomására jutott személyiségi jogokat érintő információkat és adatokat köteles titokként megőrizni,
- köteles alávetni magát a fegyelmi, kártérítési, etikai bizottsági eljárásnak, ha annak jogszabályi vagy főiskolai szabályzatban megállapított feltételei fennállnak.

A vezető funkciót betöltő, a döntéshozó és döntés előkészítő testületekben résztvevő alkalmazottakra, valamint az Eötvös József Főiskolát képviselő munkatársakra vonatkozó elvárások

Vezető beosztású közalkalmazottakra vonatkozó elvárások

- Az általa irányított egységet, intézményt jogi, gazdasági, erkölcsi felelősséget, szakmai és a beosztottjai iránti elkötelezettséggel vezesse.
- Törekedjék arra, hogy a vezetése alatt álló szervezeti egységben támogató konstruktív munkahelyi légkör alakuljon ki. Figyeljen munkatársai szakmai és emberi problémáira.
- Segítse, támogassa beosztottjai szakképzettségének szinten tartását, továbbfejlesztését, ösztönözze őket továbbképzésre, fejlődésre.
- Törekedjen arra, hogy döntései szakmailag jól előkészítettek legyenek.
- Beosztottjait csak olyan feladattal bízza meg, melyek teljesítése felkészültségük, pozíciójuk alapján tőlük joggal elvárható.
- Törekedjék arra, hogy munkatársaik számára a rájuk bízott feladatok elvégzéséhez szükséges információk és feltételek időben rendelkezésre álljanak.
- Törekedjék arra, hogy – különösen pályakezdő és hosszabb távollét után visszatérő – beosztottjának, munkatársainak szakmai előmenetelét és fejlődését biztosítsa.
- Döntéshozói pozíciójával nem éljen vissza, különösen kedvezmények, szociális juttatások odaítélésekor.
- A szervezeti egységében felmerülő szakmai és nem szakmai problémák belső megoldását segítse, munkatársait erre biztassa.

Döntéshozó és döntés előkészítő testületek tagjaira vonatkozó elvárások

- A főiskola döntéshozó testületeinek tagjai kötelesek a testület ülésén felkészülten részt venni, és megalapozott döntéseket hozni, különös tekintettel a Szenátusi ülésekre.
- Döntéshozó helyzetben a tényeket objektíven értékelje, nézetek összeütközése esetén kompromisszumos álláspont kialakítására törekedjen.
- A titkosan szavazó döntéshozó testületekben törekedjen arra, hogy az a személy, akitől a döntés születik, csak az adott eljárás szempontjait mérlegelő megítélésben részesüljön.

A főiskolát képviselő munkatársakra vonatkozó elvárások

- Legyenek tudatában annak, hogy döntéseik, tájékoztatásaik a főiskola, illetve az adott szervezeti egység állásfoglalásai is.
- Az előre megadott időpontokban, félfogadási időben a szakmai, oktatási és kutatási ügyben hozzájuk forduló főiskolai hallgatókat és alkalmazottakat hatékonyan és gyors ügyintézással segítsék.

Hallgatókkal kapcsolatos etikai követelmények

Hallgatókra vonatkozó általános jogok és köteleességek

- Az oktatás évei alatt a hallgató tudatosan készüljön leendő hivatására.
- A képzési idő alatt a szakmai fejlődésre biztosított lehetőségeket igyekezzon maximálisan kihasználni. Próbálja a szakmájához kapcsolódó tudományos életbe bekapcsolódni, igyekezzon – önképzés révén is – minél több ismeretre szert tenni.
- A Főiskola hallgatójaként, annak képviselője is, tehát viselkedése mindenhol és mindenkor minta, mások számára példaértékű legyen.
- Joga elvárni emberi méltósága és személyiségi jogai tiszteletben tartását, és egyben kötelessége másokkal szemben ugyanezt gyakorolni.
- Joga és kötelessége a becsületes és tisztességes szakmai tevékenység.
- Joga, hogy amennyiben erkölcsi sérelem éri vagy etikai konfliktust tapasztal, állásfoglalásért az Eötvös József Főiskola Etikai Bizottságához forduljon.

A hallgató szakmai munkájával összefüggő kötelessége

- A vele szemben támasztott oktatói követelményeknek igyekezzon maximálisan megfelelni, vizsgákra és egyéb szakmai számonkérésekre legjobb tudása szerint készüljön fel.
- Munkája során csak megengedett eszközöket használjon. Az a hallgató, aki nem ennek megfelelően cselekszik, a becsületesen eljáró társaival szemben tisztességtelen előnyre tesz szert.
- A vizsgán köteles személyazonosságát igazolni.
- A szóbeli vizsga ünnepélyességét és méltóságát a hallgató ruházatával is fejezze ki.
- A Főiskola rendezvényein – különös tekintettel a Diplomaosztó ünnepségre – ahhoz méltó ruhában jelenjen meg (öltöny, kosztüm).

- A hallgató a vizsgakérdéseket jogosulatlanul nem szerezheti meg.
- A személyére vonatkozó adatszolgáltatásnál a valóságnak megfelelő adatokat közöljön.
- A véleménynyilvánítások során (pl.: oktatók hallgatói véleményezése) korrekt, megfontolt, tárgyilagos válaszokat adjon.
- A Főiskolán tanultakat a főiskolával szemben, vagy rosszindulatú célra nem használhatja fel, pl.: számítógépes vírusok írása, jogosulatlan behatolás mások számítógépébe.

Oktatókra, kutatókra, tanárookra, oktatói, kutatói munkát segítő és egyéb munkakört betöltő alkalmazottakra vonatkozó etikai normák

Általános irányelvek

- Az oktatási legelső jellemzője, hogy alapvető társadalmi funkciót tölt be. A tanítás, a tudás átadása mindig a civilizáció továbbélésének egyik legfontosabb alapja.
- A Főiskolát érintő külső megbízásairól munkahelyi felettesét tájékoztatni köteles. Csak olyan munkát vállalhat el, mely a főiskola érdekeit szolgálja, illetve nem sérti.

Jogok

- Joga, hogy szakmai munkáját jól tervezhetően végezze. Ennek érdekében a rábízott szakmai, illetve főiskolai feladatokról (bizottsági ülések, megbeszélések) legalább 3 munkanappal korábban értesüljön az időpont, tárgya és napirendi pontok megjelölésével.
- Joga, hogy erkölcsi sérelem esetén, állásfoglalásért az Etikai Bizottsághoz forduljon.

Kötelességek

- Becsületes és tisztességes szakmai tevékenység végzése.
- A színvonalas szakmai munkavégzés érdekében a szervezeten biztosított továbbképzéseken túl önképzéssel is gyarapítsa szakmai ismereteit.
- A feladatok végrehajtása során mindig törekedjen az egyéni felelősségvállalásra.
- A rábízott hallgatók szakmai, erkölcsi és emberi nevelése, példamutatás.

Oktatási és kutatási feladatokat végző alkalmazottak kapcsolatrendszerének követelményei

Tudományos, szakmai személyekkel

A Főiskola oktatóinak és kutatóinak belülről is fakadó igénye a tudományos tevékenység, amelynek révén tudását folyamatosan gazdagítja, és – képességeitől függően – hozzájárul szaktudományának fejlődéséhez. E tevékenység révén közvetve vagy közvetlenül kapcsolatba kerül más tudományos munkát végző személyekkel. Alapvető erkölcsi követelmény, hogy a tudományos élet résztvevői korrekt és kollegiális magatartást alakítsanak ki egymás között.

A korrekt magatartás jellemzői:

- mások tudományos munkájának tiszteletben tartása,
- tudományos vitában a saját álláspont vállalása, a tudományosan igazolt tények elfogadása, szakmai kompromisszumok kimunkálása,
- egyértelmű, pontos hivatkozás és utalás a másoktól átvett gondolatokra, kutatási eljárásokra és tudományos eredményekre,
- a fiatalabb munkatársak teljesítményének elismerése, közreadásának elősegítése, értékeinek megfelelő méltatása.

A kollegiális magatartás jellemzői:

- mások tudományos munkájának lehetőség szerinti segítése és támogatása,
- az eredményes munkavégzést segítő kritikai észrevételek megfogalmazása, azok tudomásul vétele, megalapozottság esetén elfogadása,
- a kutatómunkában tapasztalatlanabb, kezdő kollégák munkájának segítése, támogatása,
- elfogadhatatlan mások tudományos munkájának és tudományos eredményeinek bármilyen ellenszolgáltatás fejében történő vagy ellenszolgáltatás nélküli kisajátítása, saját eredményként való bemutatása, illetve bármilyen módon saját munkaként történő felhasználása, közreadása, hasznosítása.

Tudományos, szakmai intézményekkel, gazdasági és társadalmi szervezetekkel

A főiskolai oktató, kutató tudományos munkavégzés során kapcsolatba kerülhet más szakmai intézményekkel, gazdasági és társadalmi szervezetekkel. E kapcsolatok kialakításakor erkölcsi kötelessége, hogy figyelemmel legyen saját intézményének érdekeire.

Elfogadhatatlan, hogy más intézmény vagy szervezet képviselőit bármilyen indoktól vezetve, vagy bármilyen ellenszolgáltatásért, olyan a saját intézményében kifejlesztett tudományos eredményekről tájékoztassa, amely eredmények átadása a saját intézményben dolgozókat hátrányos helyzetbe hozza. A tudományos, illetve szakmai intézmények képviselőivel szemben tanúsított magatartása alapelvének a kölcsönösség elvének kell lenni. Más intézményekkel, más intézmények képviselőivel szemben is elfogadhatatlan az esetleges (szakmai vagy hatalmi) erőfölény elvtelen kihasználása.

Az oktató és kutató tudományos munkája a kívánatos társadalmi és gazdasági célok megvalósulását szolgálja. E munkája során a rábízott javakat a kitűzött cél elérése érdekében használja fel.

Oktatási feladatokat végzők oktatási feladatokkal kapcsolatos szakmai felelőssége

- Az oktatási feladatokat végző közalkalmazottak és a megbízott óraadók feladataikat a legjobb tudásuk és képességeik szerint kötelesek elvégezni és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a hallgatók a leghatékonyabban sajátítsák el a tantárgy körébe tartozó kompetenciákat.
- Kísérje figyelemmel az általa művelt diszciplína fejlődését, és ahhoz járuljon hozzá, valamint alkalmazza a kompetenciák sikeres kialakítását biztosító támogató módszereket.
- Az oktató az általa meghirdetett órát maga tartsa meg, munkahelyi vezető engedélye szükséges, amennyiben az valamilyen okból nem lehetséges.
- A tanórát a megadott helyen és időben, késés nélkül, szakmailag felkészülten tartsa meg.
- Hallgatóit tájékoztassa szakmai, oktatói elvárásairól, számonkérés feltételeiről, idejéről, módjáról. Lehetőleg állítson össze tételsort és a vizsgáztatást ez alapján végezze. Gondoskodnia kell arról, hogy a hallgatók a vizsgakérdéseket a számonkérés előtt jogosulatlanul ne szerezhessék meg.
- Megfelelő számú, egyenletes elosztású számonkérési alkalmat biztosítson a helyi szokások figyelembe vételével.
- A tisztességes és felelősségteljes szakmai tevékenység megköveteli, hogy az oktató a szóbeli vizsgáztatást úgy szervezze meg, hogy a vizsgázón kívül más is jelen legyen. A négy szemközti vizsgáztatás nem megengedett.
- A számonkérés megkezdése előtt a hallgató személyazonosságát ellenőrizni kell.
- Rossz érdemjegyű vizsga esetén értékekését indokolja, a hallgató kérésére az elvárt, helyes választ ismertesse.
- Az írásbeli vizsgák értékelésére, a hallgatók tájékoztatására legkésőbb egy héten belül kerüljön sor, szóbeli vizsga alkalmával a vizsga napján.

ÉTIKAI KÓDEX

- A hallgató érdemjegyeit – annak beleegyezése nélkül – másokkal nem közölheti, különösen nem teheti ki a vizsgák érdemjegyeit hallgatói névvel ellátva a mindenki által hozzáférhető helyen (így különösen faliújság, szervezeti egység ajtaja, stb.). Az érdemjegyekről szóló tájékoztatás legfeljebb a hallgató Neptun azonosítójának feltüntetésével történhet.
- A szóbeli vizsgák méltóságát az oktató ruházatában, megjelenésében is köteles kifejezni.
- Az oktató a főiskola szellemi termékeit (pl.: tantervek, szabályzatok, jegyzetek, szoftverek) a főiskolán kívül nem hasznosíthatja, harmadik fél részére nem értékesítheti.

Az Etikai Bizottság

- Az Etikai Kódex elfogadását követően – legkésőbb 90 napon belül – Etikai Bizottság létrehozása szükséges.
- A jelen kódexben foglaltak megsértése, illetve az ezzel összefüggő bejelentések esetén az Etikai Bizottság jár el.
- A Bizottság 8 fő tagból áll (intézetenként 1-1 fő oktató, egyéb dolgozók részéről 1 fő, hallgatók részéről 2 fő hallgató képviselje). Elnökét és tagjait a Szenátus felhatalmazása alapján a rektor bízza meg. A Bizottság munkáját állandó- és eseti tagok is segíthetik, akiket a bizottság elnöke kér fel. Állandó tagként segíti a bizottság munkáját az intézmény főtitkára.
- Az Etikai Bizottság maga határozza meg szervezeti és működési rendjét.

Záró rendelkezések

Jelen Etikai Kódexet az Eötvös József Főiskola Szenátusa 2014. január 27-i hatállyal a 1/2014. számú határozatával fogadta el.

Baja, 2014. január 27.

Vuityné Dr. Pálfy Ibolya
főtitkár

Dr. Melicz Zoltán
rektor